

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő:

Kurkó Gyárfás

Bejegyzve a brassói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt

Engedélyezte: Cenzura Miltară a Presel sub No. 1437. 7. X. 1944

bb ismeret esebb hiszékenység

Vörös Hadsereg megnyitotta az utat szabadságra, az emberi életre, a jövőre való bizásra, a nyugalomra, és végreményben a békére. Csodálatos, hogy a fenti kézenfekvő dolgokat ma is ismételni kell. Ma, szinte fél az augusztusi események után. Ma, amikor a szovjetcsapatok ökle Berlin kapuát döngözték. Ma, amikor a Szovjetszövetség Hitler-Németország minden egyetemes szövetségével nagylelkű fegyverkezési szerződést kötött.

De mégis ismételni kell, mert az emberek nagy része még mindig bedől a bujdosásnak, vagy fenn áll a fasizta ügynökök hírvérésének. Még mindig ijedezve gondol arra, hogy vajon ma, vagy az éj közepén holnap mit fognak vele csinálni... kik? És most következik a megválasztás: akik felszabadították őt és a földet, akik megmentették népi és nemzeti jövőjét a mindent elnyelni kíváló hitleri német imperializmus elől. Most nem a megrögzött rosszindulathoz szólnunk, akik a városok hiszékenyét és a falvak bátorait igyekeznek elfertőzni szemérmelen rémhíreikkel. De hamarosan elnyerik majd méltó büntetésüket.

De szólnunk kell a jóhiszeműeknek, de azoknak. Akik nem akarnak rosszat, de igazságot. Akik hisznek, de nem hisznek. Megint csak a fenti példát idézzük: lehet-e ellene haragos indulattal az ország, amely Finnországgal, Romániával, Bulgáriával, Magyarországgal fegyverszünetet kötött? Elképzelhetjük, hogy a Szovjetszövetség, amely ezek az egykor vele szemben hadat viselt országok meghagyták a nemzeti függetlenségüket, rájuk bízta eljövendő politikai berendezésük megválasztását, beleértve a fegyverszünetet is. Ismétljük: elképzelhető-e, hogy ez a Szovjetszövetség bármilyen hatalmi cselekedet ragadtassa magát finnek, románok, magyarok, vagy magyarok ellen?

A felelet csak az lehet, hogy nem! Minden ilyen hírvérés csak azok ellen születhetik meg, akik a világot még mindig a német faji elképzelésen alapuló tevékenységű töltő lencsén át nézik. Ezek nem tudják megérteni, hogy van az ország: a világ egyháza, ahol nem a faji eredet számít, hanem a közös érdek, a közös élet, a közös jövő. És éppen ezért ezek azt sem tudják elképzelni, hogy a Szovjetbirodalom nem tesz megtorló intézkedéseket a finnek ellen, mert románok, magyarok ellen azért, mert magyarok. És ezek azt sem tudják elképzelni, hogy a történelem intézkedése, ezek Hitler, Antonescu, Szálasi, Quisling és a többi apró-cseprő hitlerkéi hívei ellen történnek — éppen a mi saját jólétfogott érdekeinkben.

Persze, hogy a hitler-imádkozók, az ökösen valami „újabb fordulat”-ban reménykedőknek nem tetszik ez az igazság. Ezért a legvadabb rémhírekkel szittogó teli a városokat és falvakat. Persze, hogy jólesik, ha a rosszul tájékozottak szót rémületet gerjeszhetnek és leggyakrabban egy álmatlan éjszakát okozhatnak nekik.

De hát miért ülnek fel nekik az emberek? Miért olyan hiszékenyek?

Azért, mert a fasizta rendszer politikai udallanságban tartotta őket és megteremtette propagandájával egész gondolkodásukat. És sajnos, legtöbb esetben ma sem tesznek

Aláírták a megegyezést a görög hazafias ellenállási mozgalom és a görög kormány képviselői

(London.) Athénből érkező hírek szerint teljes megegyezés jött létre a görög kormány és az EAM, a hazafias ellenállási mozgalom között. A megegyezés 10 óras tárgyalás után történt és az ideiglenes jegyzőkönyvet hajnali fél 5 órakor, a végső megegyezést pedig február 12-én

délután 4 órakor írták alá.

A megállapodás szerint a közeljövőben népszavazást tartanak és azon döntenek el Görögország jövőbeli kormányformáját. A Metaxas-kormány idején és a német megszállás alatt működött köztisztviselők múltját felülvizsgálják és ha a legkisebb

bűn bebizonyosodik rájuk, elbocsátják állásukból.

Az Elasz-kötéleket lefegyverzik. Ennek módjait az angol katonai küldöttség is megvitatja. Brit becslések szerint 50 ezer Elasz katona van jelenleg fegyverben.

Mi történt vasárnap Bucurestiben

Rădescu tábornok miniszterelnök a Scala helyett váratlanul az Aro termében beszélt

(București.) A belpolitikai helyzet egyre jobban kiéleződik. Mint ismeretes, a Nemzeti Demokrata Arcvonal nyilvánosságra hozta kormányprogramját, amely a földosztás azonnali megvalósítása és a fasizta elemek eltávolítása mellett a NDA által már régen hangoztatott demokratikus követelések egész sorát tartalmazza. A kormányban a NDA-ba nem tartozó tagjai és az úgynevezett „történelmi pártok” reakciós vezetősége a legélesebben ellenszegülnek elsősorban a földosztásnak, de a többi követelések megvalósításának is, így kezdvén mindent a háború utáni bizonytalan időpontra elhalasztani.

Ez a helyzet Rădescu tábornok miniszterelnök vasárnapra a Scala nagyertermében bejelentett beszédével kapcsolatban még jobban elmélyesedett. A miniszterelnök a Scala helyett hírtelen az „Astra” teremben tartotta meg beszédét s utána fiatal emberek csoportja kisebbfajta utcai zavargásokat rendezett, amelynek csúc-

spontja a „Scanteia” szerkesztősége ellen megkísérelt támadás volt. Emlékeztetünk, hogy a napokban már merényletet kíséreltek meg a Scanteia szerkesztője ellen.

A demokratikus sajtó éles párhuzamot von a Nemzeti Demokrata Arcvonal óriási méretű tömeggyűlései és felvonulásai és a reakciós legionárius elemek viselkedése között. Kimutatja, hogy mikor a Nemzeti Demokrata Arcvonalba tömörült munkások, földművesek és értelmiségiek száz- és száz tömegekben vonultak fel, ez mindig békésen és fegyelmetten történt és nem adódott elő semmiféle kihívás, verekedés vagy rendezavarás. Ezzel szemben a másik oldalon, ahol pedig annyiszor emlegetik a „rendet és törvényességet”, a legkisebb megmozdulásnál máris sor kerül az erőszakoskodásokra.

A belpolitikai események és következmények távlatát még nem alakult ki teljesen. Közöljük itt a Scala termébe meghirdetett gyűlés történetét.

az emelvényre lépett és kijelentette, hogy a nép megvetése készíthette a miniszterelnököt arra, hogy nem ebben a teremben beszéljen, hanem a hullágnak előtt. Azért jöttünk, hogy meghallgassuk, mert megígérte, hogy ismerteti az ország helyzetét — mondotta.

Ezután Apostol Gheorghe, az Általános Munkaszövetség elnöke tartott rögtönzött beszédet. Kijelentette, hogy az egész ország győtrődik mindazért, ami az országban történik. A miniszterelnök azonban, miután bejelentette, hogy a Scala-teremben fog beszélni, meglepetésszerűen az Aro-teremben beszélt. Hangoztatta, hogy a dolgozók nem hagyják magukat kihívni és megőrzik nyugalmukat. Szerinte mindez azt bizonyítja, hogy a történelmi pártokba magukat befészkelő vagárdista maradványok olyan ténykedésbe sodorják a miniszterelnököt, amelyek ellentétben vannak a nép érdekeivel és a dolgozók törekvéseivel.

Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Azokra a jelszavakra, amelyeket egyes emberek hangoztatni fognak, válaszolni fogunk és a legnagyobb rendben tüntetést rendezünk. Onnan pedig hazatérünk lakásainkba. Tekintsétek azonban magatokat mozgósítottaknak, hogy a legközelebbi időn belül az ország élére a Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányát állíthassuk.

Ezután ismét Pătrașcu mondott néhány szót és hangoztatta, hogy noha ez a bolhózat szomorúsággal tölt el mindenkit, nyugodtannak kell mutatkoznia és el kell kerülni minden provokációt.

A miniszterelnök ezután megállapította, hogy az „Aro” teremben összegyűlekezett legionáriusokból Rădescu tábornok beszéde után csoportok verődtek össze s több békés járőrelőt igazoltattak, megtámadták és megverték. Legionárius hagyományokhoz híven zsidóigazoltásokat rendeztek.

A bántalmazottak közül a beszámoló felsorolja Farkas Imre, Iordan [lie Petooff, Rudich Beatrice és M. Abramovici nevét. A lap képet közöl a verekedők egyik bántalmazott áldozatáról.

A verekedők megindultak a Scanteia helyisége elé is. Odaérve halálra fenyegettek és megkísérelték, hogy felgyújtják a helyiséget. Sőt felmentek az emeletre, ahol a lap szerkesztősége van, de itt megakadályozták őket a behatolásban.

A beszámoló megnevezi Gheorghe Ion fiatalembert, aki fasizta jelszót kiáltozva, a Vörös Hadsereget sértette. Egy szovjetjárőr elfogta és átadta a fővárosi rendőrfőnökség állambiztonsági osztályának. Gheorghe Ion a rendőrségen felmutatta a nemzeti parasztpárt tagsági könyvecskéjét s kijelentette, hogy a tüntetésen való részvételért pénzt is kapott — fejezi be a Scanteia tudósítását.

A Munkaszövetség elnöke beszél a „Scala”-ban

(București.) A Scanteia közli: „Vasárnap déli 12 órakor kellett volna megtartania Rădescu N. tábornok miniszterelnöknek a Scala teremben előre bejelentett beszédét.

A Scala-teremben már kora délelőtt megtették a szükséges előkészületeket, hogy az érkezők, amelyre a miniszterelnök a főváros lakosságát egybehívta, a legjobb körülmények között menjen végbe. A színpadon felszerelték a mikrofont, míg a terem két oldalán erős fény-szórókat helyeztek el, hogy a mozifelvételek és fényképek teljesíthessék hivatalukat.

Már kora délelőtt nagyszámú közönség gyűlt össze a teremben és a padsorokban helyet foglalva, nyugodtan várta, hogy Rădescu tábornok beszédét végighallgathassa. Sorban érkeztek meg a sajtó képviselői is és előugráltak kijelölt helyeiket az előző nap kapott és a fővárosi rendőrség főtábornokának, Dobrescu C. C. Paulnak az aláírásával ellátott különleges meghívók alapján. Hasonlóképpen megjelentek a külföldi sajtó képviselői is, köztük Morev és Lubo, a Tass-ügynökség, Archie Gibson, a Daily Schetch, Cholerton, Alec Peters, az United Press és Corbu, a Sun-

dey Referee tudósítói, akik a színpadon foglaltak helyet, ama emelvény két oldalán, ahonnan Rădescu miniszterelnöknek kellett beszélnie.

Fél 12 órakor megérkezett Barbu Vasile, Constantinescu Haralamb, Negrescu és Zoror tábornokok, valamint Romniceanu pénzügyminiszter és a felesége, Negulescu tábornok hadügyminiszter, Ghițan pénzügyi alminiszter és több más közéleti személyiség, akiknek a közönség udvariasan átadta a helyét.

Pontosan 12 órakor megjelent a teremben a rádióállomás két szakmunkása, akik két hangosbeszélőt szereltek fel az emelvény két oldalán és összekapcsolták azt a bukaresti rádióval. A bukaresti rádió ekkor be is jelentette, hogy néhány másodperc múlva kezdődik Rădescu miniszterelnök beszédének közvetítése.

A közönség néma csendben várta a miniszterelnök megjelenését, de általános meglepetésre a beszédet egy másik terem-ből közvetítették. A közönség felháborodása ekkor nem ismert határt. A teremben jelen volt Pătrașcu, az Arcvonal egyik vezető embere, akit felkérték, hogy magyarázza meg a történeteket.

A felszólításnak eleget téve, Pătrașcu

meg mindent arra, hogy kellően tájékozódjanak. Nem akarják megismerni — még mindig nem akarják megismerni! — azt az országot és azt a hadsereget, amely életet hozta nekik. Ha másképpen tennének, ha elolvassának egy-két könyvet, egy-két újságcikket, ha meghallgatnák a moszkvai rádiót is, nemcsak a „Rádió Magyarországi” hullámhosszán a németbőröncök, vagy a Horia Sima nyelvén fecsegő zöldségek hazudozásait — akik nem hisznének a rémhírterjesztők meséinek. És

éjszakáik minden bizonnyal nyugodtabban telnének el.

Az orvosság tehát a rémhírek ellen a helyes tájékozottságban rejlik. Ma már mindenkinek kezéig van a Szovjetszövetségről szóló ismeretek. Tessék élni velük!... S akkor majd mindnyájan mosolyogni fognak saját ostobaságukon és kellő módon fogják gyűlölni azt, aki eddigi nyugalmukat tönkretette: Hitler gyalázatos szolgáját, a rémhírterjesztőt, sz. f.

A nemzetiségi miniszter nyilatkozata

a nemzetiségek nyelvhasználatáról a közigazgatásban, törvénykezésben és az iskolákban

(Bucuresti) Mint röviden már megírtuk, Vlădescu-Răcoasa nemzetiségiügyi miniszter nyilatkozott a sajtó képviselőinek a Hivatalos Lapban megjelent kisebbségi nemzetiségek alapszabályzatával kapcsolatban.

Nyilatkozatában elsősorban azt hangsúlyozta, hogy a szabályzat a kormány reakciós minisztereinek sovinszta érzelmeiből fakadó ellenállása miatt csak nagy késéssel jelenhetett meg. Az alapszabályzat elemezve Vlădescu-Răcoasa hangsúlyozta, hogy a szabályzat leszögezi a szabadság és a teljes jogegyenlőség elvét valamennyi együttélő nemzetiséggel kapcsolatban. — Ezek az elvek a demokrácia közös javát képezik, de az államgépezetben levő fasiszták gondolkodásmódjára való tekintettel a törvény segédletével kell érvényesíteni ezeket az elveket.

Az együttélő nemzetiségek kérdése különösen Erdélyben vetődik fel és ezért a nemzetiségi miniszter meglehetősen fűtözött az erdélyi hivatalnokokhoz, hogy járuljanak hozzá a törvény minél teljesebb alkalmazásához. Ugyanakkor az erdélyi ifjúságot is felszólította, hogy működjen közre a közvélemény felvilágosításában a jóviszony megalapozásához szükséges bizalom légkörének megteremtése érdekében.

Vlădescu-Răcoasa ezután meghatározta, hogy mi értendő „együttélő nemzetiség” kifejezés alatt. Eszerint az együttélő nemzetiség csak egy része egy nemzetnek, amely nem tartozik az illető államhoz. E kifejezés révén tehát nem lehet káros zavarkeltést előidézni, amely a román nemzetet alacsonyabbrendű helyzetbe hozná.

Tilos a faji eredet kutatása

A nemzetiségi szabályzat egyik legfontosabb intézkedése megtiltja a faji eredet kutatását bármely román állampolgár jogi helyzetének meghatározására. Ennek megfelelően valamennyi minisztériumot közleményben kérték eme elv szigorú betartására. Egy ezután elkészített törvény határozza meg, hogy milyen büntetéssel sújtották azokat, akik ezt az elvet nem tartják be.

A nemzetiségi miniszter különös gondot fordított arra, hogy a nemzeti nyelv szabad használata tény legyen és ne csak elvi kijelentés, ahonnan az eddig történt. Az állam hivatalos nyelve a román, de senkinek sem szabad megakadályozni a szabad nyelvhasználatban, mert egyetlen nemzetiséget sem lehet megakadályozni abban, hogy egyenlőségét ki nyilvánítsa. Ott, ahol az együttélő nemzetiség arányszáma eléri a 30 százalékot, az illető nemzetiség nyelvén is működnek majd törvényszékek, bíróságok és iskolák. Ugyanez az elv vonatkozik az újságokra is.

Az iskola kérdése

Ami az iskolákat illeti, ezeknek működését az állam biztosítja, hogy a magániskolákkal egyidőben, az együttélő nemzetiség nevelését és oktatását a román nemzettel egyenlő mértékben biztosítsák. Ugyanez az elv vonatkozik a felsőfokú oktatásra is. Az elv alkalmazása két tárgyalagos feltételhez van kötve: 1. a diákok száma, 2. az állam pénzügyi eszközei. Egyelőre a legjobb megoldás az volna, hogy a meglévő egyetemek keretében, a tanítás az illető nemzetiség nyelvén is történjék. Ezt a rendszert kell bevezetni a kolozsvári egyetemen is olyan értelemben, hogy minden kar mellett magyarnyelvű tanszéket is állítsanak fel, a diákok számához mérten. Ugyanígyen szabadságot élveznek az egyházak is.

A nemzetiségi miniszter külön figyelmet szentelt a hontalanok kérdésének is, akiknek kérdését szintén rövidesen elrendezik az igazságügyminisztériummal egyetemben.

Lipcsétől 200 kilométerre a Vörös Hadsereg

Konyev tábornagy hadserege dél felől nyomul Berlinnek

(Moszkva) A Szovjet Tudósító Iroda jelentés szerint Keletporoszországban Csernyakovszky tábornagy hadseregei Preussisch Eylau városától északra és nyugatra számos helységet foglaltak el.

Rokosovszky tábornagy arcvonalának csapatai Elbing körzetében 57 katonai rakományt teljes épségben foglaltak el. A hatalmas zsákmány között van 4200 gépkocsi, 1000 ágyúcső, 5000 nehéz géppuskacső, 400 harciokospi, 500 gépkocsi motor, továbbá 1 millió akna és 1 millió tüzerégi lövedék. Elbing körzetében 5000 német elesett és 2500 fogságba került.

(London) — A Reuter tudósító iroda moszkvai levelezője Konyev tábornagy

újabb nagy áttörésével kapcsolatban megjegyzi, hogy az veszélyeztetni a német védelmi állásokat Frankfurt és Küstrin között. Könnyen lehetséges, hogy Berlint dél felől fogják átkarolni. A Konyev tábornagy parancsnoksága alatt harcoló ukrainai arcvonal csapatai ebből az irányból már csak 190 kilométerre vannak Berlintől.

Az 1 ukrainai arcvonal nagy áttörése nemcsak Berlint veszélyeztetni, hanem Közép-Németország nagy ipari és kereskedelmi központjait is.

A szovjet kötelékek 120 kilométerre állanak Drezdától és 200 kilométerre Lip-

csétől. Az Odera mentén kiépített német védelem teljesen összeomlott. A német vezérkar álma, hogy az Odera mentén megállítsák a szovjet csapatokat, szertefoszlott.

A német katonai vezetők intézkedései teljes kapkodást és tájékozatlanságot árulnak el, írja a Reuter tudósítója. A németek nincsenek tisztában a Vörös Hadsereg további céljaival. A nagy előrenyomulás ezernyi változatosságot és lehetőséget nyitott meg a szovjet csapatok számára. Stettin, és Danzig elfoglalása ép úgy elsőrendű cél lehet, mint a Berlin elleni általános támadás, vagy Morvaországon keresztül az áttörés Bécs irányába.

Igy pusztítottak el a németek egy egész országot

Vannak pillanataim, amikor alig hiszem el, hogy élek. Annyian elhulltak körülöttem barátok, rokonok, kedves ismerősök, olyan vígan aratott az utóbbi években a halál, szinte el sem tudom hinni, hogy én még járok-kelek, dolgozok, élek. De nemcsak magammal vagyok így, másokkal is.

Áttörök a Kárpátokat

— Ezerkilencszáznegyvennégy augusztusában éreztem, hogy elől a sorsunk — mondja csendesen barátom. — Csik megye egyik kis, istenhátamögötti falujában, Csügesen állomásozott a 110/5-ös munkaszolgálatos zászlóalj. Állandó rettegésben éltünk, hullámzó hangulatok között. Az augusztusi meleg ránknehezedett, a tepsedt csendben ott ólálkodott a közelítő vihar. Az arokról próbáltuk leolvasni az eseményeket. A nagynéha közénk vetődő honvédtisztek arca azonban néma volt, mint a szfinxsz. Augusztus utolsó napjaiban tetőfokra hagított az izgalom. A tisztek idegesek voltak, percenként érkeztek a parancsok, kátorgott a Hughes, volt nagy sürgős-forgás. Nekünk fogalmunk sem volt arról, hogy a Vörös Hadsereg áttörte a Kárpátokat, hogy néhány órában belül itt lesznek, hogy közeledik szabadulásunk perce.

— Mégis, honnan tudtátok meg az eseményeket?

Magam sem tudom. Inkább csak éreztem, mint tudtuk. No meg következtítettünk.

Halott falvak

— A gárdaezredes jól beszélt németül. Én is meglehetősen jól beszélek németül, franciául, oroszul is gagyogok valamit. Így történt, hogy maga mellett tartott tolmácsnak, no meg néha orvosnak is felhasználhattam. Szabadulásom napjától kezdve január elejéig mint tolmács bejártam egész Erdélyt, Magyarországot Szécsenyig (Nógrád megye), voltam a Felvidéken is Csablangig.

Rágyujt egy cigarettára, majd folytatja: — Csügestől Parajdig valamennyi falu üres. Szomorúan merednek az ég felé a megrongált házak, lakóikat elkergették, elhajtották a németek, s a magyar hatóságok. Egy élőlény nem volt a falvakban, mikor orosz kézre kerültek.

— Egész Csik megye egy óriási temető. Amerre mentünk, mindenütt égő falvakkal, rombadőlt házakkal, emberi és állati hullal-

Ha meglátok egy rég nem látott ismerőst, azt hiszem, hogy csak a szemem káprázik. Nem tudom elhinni, hogy élő ember; egy kicsit mindenki kísértet nekem. Ez az érzés támadt bennem tegnap is, mikor egy régi ismerőssémmel, egy volt munkaszolgálatos orvossal beszélgettem.

abból, hogy egy szép napon a magyar csapatok otthagytak csapot-papot, s Szépvíz felé vonultak vissza. Csügest kiürítették, egy lélek nem maradt a faluban. Az országút tele volt vagyonszárműveket hátukon cipelő emberekkel, síró asszonyokkal és gyerekekkel, menekülő katonákkal, állatokkal. Tudtuk, ha habozunk, elvesztünk. Cselekedtünk. Nyolcan megszöktünk a zászlóaljtól, s egy elhagyott házban ültünk tanyát. A földön aludtunk, krumplit ettünk, s közben kiálltunk a legnagyobb szenvedést, a kínzó bizonytalanságot.

— Három napig állt a falu német-szovjet tüzerései tűz alatt. A fejünk fölött süvítették a golyók. Az egyik menedékhelyünk tetejét s eltalálta. A halál ott leselkedett a hátunk mögött, de a lelünk sőtárgott a szabadság, az élet után. A nyelünk tetejét s eltalálta. A halál ott leselkedett Csüges. Megszabadultunk. Ránk-akadtak. A hadosztályparancsnok gárdaezredes kihallgatott minket. A kihallgatás után hét társam elindult, hogy megkeresse hajléktalanává vált otthonát.

lálkal, árkokban jajveszkelő sebesült emberekkel találkoztunk. Hajnald községekben nemcsak, hogy egyetlen élőlényrel nem találkoztunk, de egyetlen házzal sem. Csak kemények és kályhák buslakodtak mindenütt. Semmi sem fejezheti ki ezt a siralmas, fagyos csöndet. De a legborzalmasabb látványok mégis az országutak voltak. Hosszu kilométereken át az országút két oldalán döglött állatok, halott és sebesült emberek szárai és szárai. Sebesült halálhorgésztől volt hangos az országút. Hatalmas gránátöltsérek merednek az ember szeme elé, valóságos szakadékok. Összetört tankok, gépkocsik hevernek mindenütt. A törött kerekek alatt ember-tagok, alvadt vér, omlásnak indult hullák, ruhafoszálványok. A levegő büzös, majd megfullad tőle az ember. Iszonyu látvány volt. Örökre kísérteni fog.

Szökdösnek a honvédek a Vörös Hadsereghez

— Tolmácskodásom első napjától fogva tömegesen szökdöttek át a Vörös Hadsereghez a honvédség tagjai. Gyakran egész zászlóaljak, tisztek, legénységek egyaránt. Kihallgatásuk során mindnyájan azt hajtogatták, hogy a magyarság küzdelme céltalan és értelmetlen, nem akarnak harcolni, nem hajlandók élvezni idegen, német érdekekért. A magyarok jóformán nem is tanúsítottak ellenállást Erdélyben. A tu-

lajdonképpen ellenállás Berettyóújfalunál kezdődött. Itt kezdett keményebbé, elszántabbá válni a harc. A németek nagy egységeket vontak itt össze, két német tankdivízió állta a harcot. A szakadatlan légítámadás ugyan megtizedelte soraikat, de a megmaradtak vad elszárással harcoltak tovább.

— Berettyóújfalutól kezdve már nem találkoztunk tiszta magyar egységekkel. A

németek látva a magyar katonák csüggedését és állandó szökését, nem bíztak meg többé bennük. Német kötelékekbe osztották be őket, minden negyedik németre egy magyar katona esett.

— Fogságba esett honvédtisztektől megtudtuk, hogy a német hadvezetőség még a magyar tisztszisztekkel sem közölte parancsait, elméleti együttműködésről még beszélni sem lehetett. Barmokként küldték őket a vágóhídra. Ha valaki tiltakozott, vagy szökni készült, lelőtték, mint a kutyát. Magam is ápoltam magyar tiszteket és katonákat, akiket a „baráti” német szövetséges katonák sebesítettek meg azért, mert felemelték szavukat az oktan mészárlás ellen.

Még a templomokat is aláaknázták

Szinte elképzelhetetlen rombolási dühvel pusztítottak el a németek a kiürített városokat, falvakat. Jártam olyan faluban, ahol még a templomot is aláaknázták. Tehetetlen dühükben minden értéket halálra ítélték. A szolnoki cukorgyárat a levegőbe röpítették. A seji cukorgyár munkásai a lakossággal karöltve megakadályozták a gyár felrobbantását. A kivonuló németek sortűzest adtak le a község lakóira. Kétszázötven békés, dolgos magyar halt meg a német fegyverek tüzeitől csak azért, mert nem engedte lerombolni büszkeségét, kenyéradó gazdáját, a gyárat.

— Melyik város szenvedett a legtöbbet — kérdezem.

— Nagyvárad. A peceparti Páris, Ady Endre, Juhász Gyula, Emőd Tamás, Dutka Ákos városa, nagy sebeket kapott, már-már halálosan erőseket. A kedves, csacska, bohém művészváros helyett egy szomorú, sivár romhalma várja feltámadását. A lakosság a nyegedére csökkent, a férfiak eltűntek, elhajtották őket. A hajdan ismerő utcák a rombadőlt épületek végtagjai fetrengeken. Az élet városa. Várad, a halottak birodalma lett. A hajlájárta város élni akar, de egyelőre csak jární tanul, kisgyermek módjára tipeg-topog benne az élet.

A német foglyok sorsa

Külön fejezetet érdemel a német foglyok sorsa. A német katona a fogságban is néma marad. Bántóan gögös, hetyke s elbizakodott. A megbánásnak, magabizatlanságnak hire-hamva sincs viselkedésükben. A német foglyok közül az ártalanokat táborba szállítják és hadimunkára fogják őket. Azok azonban, akikre a kihallgatások során megbizonyítják, hogy a gáztettek egész sorát meggyőződésből, jószíntukból követték el, felelnek cselekedeteikért.

Ennyit mond. Elsiet egy betegéhez. Az átélt borzalmak után az építő munkát vállalja, a közt segíti.

Polgár István

HIREK

Naptár:

1945. február 14. szerda. A nap 7 óra 10 perckor kel és 5 óra 20 perckor nyugszik. Kat.: Hamvasz. seerde. Prot.: Bálint. Ort.: Aurelie. Zsidó: 5706 év, adar hó 1. Roj-Chodesz ünnepe.

Mozgók műsora:

Aro: A Notre Dame-i toronyőr. Astra: Észak csillaga. Capitol: Ifjúkori álom. Corso: Sötét napok. Lumina: Egy kislány székese. Redut: A titkos ember.

Szolgáltatás győgszertárak

Kedden: „Minerva”, Joás Imre, Kut-utca 7. Szerda: „A reményhez”, Jokelius, Kapu-utca 17.

— Heti brassói élelmiszerjegyek. A február 18-ig terjedő héten az élelmiszerjegyek alábbi szelvényei érvényesek Brassóban:

A 62, 63, 64 és 65 számú szelvények, egyenként 30 deka barna kenyér, vagy 25 deka fehér kenyér vásárlására.

A 16. sz. szelvény 80 deka két napra szóló kukoricaliszt vásárlására.

A 15. sz. husszelvény negyed kg hus, vagy 20 deka felvágott beszerzésére.

* Budapestre, Kolozsvárra, Nagyváradra utazom. Megbízásokat vállalom. Címeket a kiadóba kérek.

Naptárelárusítóink figyelmébe!

A Népi Egység naptára február 20-án jelenik meg. Felszólítjuk összes elárusítóinkat, függetlenül attól, hogy előjegyzéseket tettek-e vagy sem, hogy a kívánt mennyiségnek megfelelő példányszámot 240.— lejt a következő címre küldjék:

Calendarul „Népi Egység”
Braşov, Piaţa Gh. Enescu 2

A teljes példányszám nem fog rögtön rendelkezésünkre állani, így a kalendáriumok szétküldését is csak abban a sorrendben eszközölhetjük, ahogyan megrendelőinktől azok ellenértékét megkapjuk.

A naptár kicsinybeni eladási árát 300.— lejben állapítottuk meg. Mindazonáltal a területeken, ahol a pengő járja, a naptár ára tíz pengő lesz.

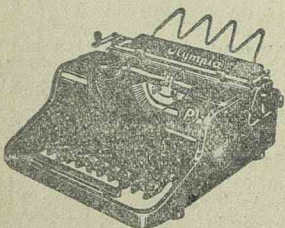
Azon elárusítóink, akik a Népi Egységet a csiki és berecki vasútvonal útján kapják, naptármegrendeléseikkel közvetlenül háromszéki megbízottunkhoz, Zeke László urhoz forduljanak: Sepsiszentgyörgy, „Dolgozók Szava”, Teleki Pál-utca 4.

Népi Egység kiadóhivatala

Bombazápor és földrengés Tokióban

(London) B 29 mint a tri szombázók nagy támadást intéztek Tokió és Jokohama hadianyag gyárai ellen. A támadást megelőzően 40 perccel erős földrengés ráta meg Japán számos vidékét.

Todor Ion jun.

író-címező-számoló-könyvelő-sokszorosító-gépjavitó szakműhelye — új gépek lerakata
BRAŞOV, Str. Reg. Carol 31 (volt „Gammia”) TELEFON 29-47. — Keresk. Kam. bej. sz. 4798/1941.

Teljes megegyezéssel

végezt a háromhatalmi találkozó

Három megszállási zónára osztják Németországot

(London.) A három szövetséges fővárosban egyidejűleg közölt hivatalos nyilatkozat szerint a háromhatalmi értekezlet, mely a krími Yalta városában zajlott le, teljes megegyezéssel befejeződött.

Az értekezlet elhatározta a német militarizmus és hitlerizmus teljes elpusztítását, Németország teljes lefegyverezését és ellenőrzését.

Az ellenőrző bizottság székhelye Berlin. Németországot a három nagyhatalom három megszállási zónára osztja.

Németországnak jóvá kell tennie az okozott károkat.

A Németország végső leverésére vonatkozó katonai terveket egybehagoltan

megállapították.

A lengyel kérdésben teljes megegyezés jött létre. A szovjet-lengyel határ kérdésében a Curson vonal irányadó. Az országnak széleskörű demokrata kormánya lesz.

Jugoszláviában alkalmazzák a Tito-Szabasic megállapodást.

A világbéke biztosítására békeszerződést létesítenek. Ez év április 5-én San Franciscóban az egyesült nemzetek értekezletet tartanak a világbiztonság megszervezésének megbeszélése céljából.

A megegyezés részletes szövegét holnap közöljük.

A Nemzeti Demokrata Arcvonal tiltakozó nagygyűlése Bucureştibn

Diákok rokonszenv tüntetése a demokrata lapok mellett

(Bucureşti.) A Nemzeti Demokrata Arcvonal ifjomegyei bizottsága kiáltványban hívta fel a főváros lakosságát a kedd délután 4 órára hirdetett nagyszabású gyűlésen való részvételre.

A kiáltvány a gyűlés összehívásának célját a fővárosi huligan tüntetések elleni tiltakozásban jelöli meg. Majd a fasiszták letartóztatását követeli névszerint megnevezve Lazar Iliet, Comaniciut, Fărcăaunut és Tetut. Ugyanakkor a Scănteia ellen intézett támadásban résztvevő fasiszták és az utcán verekedő fasiszták letartóztatását követeli. Egyidejűleg követeli az azonnali földosztást a harctéren és a kaszárnyákban lévő részére.

(Bucureşti.) A fővárosi diákság nagy-

szabású rokonszenv tüntetést rendezett a Scănteia és a România Liberă szerkesztősége előtt.

A România Liberă szerkesztőségénél a România Liberă, Libertate, Victoria, Frontul Plugarilor és Tribuna Poporului című lapok képviselői beszédet intéztek a diáksághoz, kemény szavakban bélyegezve meg ama tényt, hogy a magukat demokratikus pártoknak nevező politikai szervezetek támogatása révén a fasiszta elemek még mindig megmérgezik a légkört. Hangoztatták, hogy habozás nélkül folytatni fogják a harcot a fasiszta bevezette terrorista módszerek megszünteléséért.

Ezután az orvosanhallgatók és a nyomdák munkások képviselői szólaltak fel.

Buda megadta macását:

Teljesen felszabadult Budapest

(Moszkva.) Sztalin tábornagy február 12-én este 9 órakor külföldi hadparancsban közölte, hogy a 4. ukránjai arcvonal csapatai, leküzdv a Kárpátok nehéz terepét, elfoglalták Bieleke (Bielitz) városát, a Mährisch-Osttrauba vezető út mentén. A szovjetcsapatok 53 kilométerre vannak Mährisch-Osttrautól és 28 kilométerre Teschentől.

(Moszkva.) Sztalin tábornagy február 12-én este 11 órakor második külföldi hadparancsában közölte, hogy az 1. ukránjai

arcvonal csapatai Liegnitz városától nyugatra, a Beber folyó mentén elfoglalták Bunzlau városát, a németek megerősített támaszpontját.

(London.) Moszkvában kiadott hivatalos jelentés szerint Budán minden szervezett német ellenállás megszűnt. Február 12-én a szovjetcsapatok rohammal elfoglalták a királyi várat és bevették a német állásokat a Gellért hegyen. A Budán lefolyt harcok során 30.000 német és nyilas megadta magát.

Kivégzik a magyar antifasiszták gyilkosait

(Budapest) A Tass-ügynökség szerint a magyar néptörvényszék Hajnal Lajos örnagyot, a 22. gyalogezred parancsnokát, szármegyédjét Retis Pétert és Szivós Sándor Szakaszzvezetőt halálra ítélte. Retisen

és Szivóson a főváros egyik terén végrehajtották a halálos ítéletet. A vád szerint az időközben elszökött Hajnal és társai a magyar munkásmozgalom 124 tényleges tagját meggyilkolták.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szóból 150 lej minden további szó 15 lej. Állástörésnek 30%, engedély.

Incatlan, bérlet

Házak, Ipari telkek, földbirtokok, parcellák, adás-vételét csak komoly felek részére a régi és megbízható „PROMPT” Ingatlanforgalmi iroda, Braşov, str. Regele Mihai 20 közvetíti. Telefon 38—91. Felvilágosítás 9—12-ig. Keresk. Kam. bej. sz. 4584/1941 (278)

Kiadó bútorozott szoba fürdősznállattal. Érdeklődők címet „Fűtés nélkül” jellegre a kiadóhivatalba kérem. (441)

Keresek két szobás (komplett) lakással bíró házat vagy öröklakást központ közel. Cím a kiadóban. (456)

Üzleti kirakato (portálét) keresek, bármely nagyságban. „Templo”, Braşov, Lungă 4. (457)

Munkakereslet, kínálat

Mindenest keresek jó fizetéssel. Fényes, Braşov, Octavian Goga (Sztas-utca) 56. (442-)

Megbízható bejárónőt keresek napi 2—3 órára, reggel 7-től vagy 8-tól. Jelentkezni lehet a „Drum Nou” kiadóhivatalában. (445)

Önállóan dolgozó segédanyagokat alkalmazok. Braşov, Str. Regele Carol 24. (446)

Órakereslet vállalt, adóügyekben jártas, mérlegképes könyvelő. Lövi, Braşov, Str. Regele Carol 6. (448)

Kertfelügyelői vagy házmesteri állást vállalom. Cím a kiadóban. (451)

Ügyes fiút jó fizetéssel felveszünk. „Acrom”, Braşov, Regele Carol 40. szám, udvarban. (453)

Három nyelvet beszélő intelligens nő, magányos ur vagy hölgy háztartásának vezetését vállalom. Esetleg orvosi rendelőben kisegítene. Címeket a kiadóba kérek. (455)

Vétel, eladás

Hidmérleget szekérméréshez megvételre keresek. Farkas Gyula, Turches, 70. szám. (451)

Vegyes

Szárnyas zongorát elcserélném piáninóval. Cím a kiadóban. (450)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyájunk által forrón szeretett drága jó férj, édesapa, testvér és rokon

Bléga Miklós

életének 60-ik, boldog házasságának 27-ik évében rövid, de súlyos szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

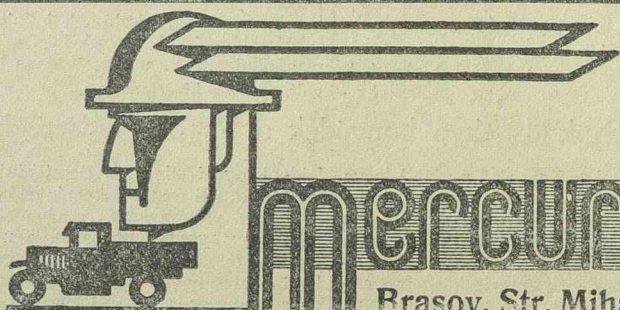
Drága halottunk hült tetemét február 14-én, délután fél 3 órakor fogjuk a Str. Zorilor 8 szám alól a postaréti róm. kat. temetőben örök nyugalomra helyezni.

Nyugalma legyen csendes emléke áldott. Braşov-Braşov, 1945. február 12.

A gyászoló család.

Teherautó és vasuti szállitmányok

Képviseltek: Bucureşti, Sibiu, Arad, Timişoara

Braşov, Str. Mihai Viteazul 2, Telefon 17-81

Keresk. Kam. bej. szám 3393/1936

Nyomatott: Tipografia „Drum Nou” Braşov, Str. Regale Mihai 14